

Nacionālo bruņoto spēku pretkorupcijas pasākumu plāns 2024.–2026. gadam

Nr. p.k.	Veicamā funkcija (uzdevumi)/ darbības joma/process	Risks, riska notikuma apraksts	Pasākums riska mazināšanai vai novēršanai
1.	Publisko iepirkuma procedūru organizēšana	<p>Valsts amatpersonas funkciju izpilde interešu konflikta situācijā. Valsts amatpersonu funkciju izpilde interešu konflikta situācijā, pārkāpjot normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus, kā arī neinformēšana par interešu konflikta situāciju.</p> <p>Prettiesiska rīcība publiskajā iepirkumā ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai. Vienošanās par konkrētā pretendenta izvēli līguma slēgšanai.</p> <p>Prettiesiska rīcība publiskajā iepirkumā ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai. Nepilnīgu (nekvitatīvu) tehnisko specifikāciju sagatavošana ar iespējamo mērķi pielāgot to konkrētam pretendētājam (ierobežot potenciālo pretendentu skaitu).</p> <p>Prettiesiska rīcība publiskajā iepirkumā ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai. Normatīvajiem aktiem neatbilstošu iepirkumu procedūru veikšana, kā rezultātā iepirkumu konkursā atsevišķiem kandidātiem tiek sniegtas ievērojamas priekšrocības attiecībā uz prasībām un izvērtēšanu.</p> <p>Neatļauta informācijas izmantošana (izpaušana) ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai. Tiek informēts konkrētais (vēlamais) pretendents par citu pretendentu, piemēram, tā piedāvāto cenu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilnveidot iepirkumu kontroles mehānismu. 2. Tehnisko specifikāciju izstrādē konsultēties ar attiecīgās jomas, kuru skar iepirkums, speciālistu. 3. Korupcijas risku identificēšana iepirkumu procesā; <ol style="list-style-type: none"> 3.1. konfidenciālas informācijas neizpaušana; 3.2. samazināt iespēju amatpersonai kontaktēties (tieša saskarsme) ar atsevišķiem iepirkuma pretendentiem (uzņēmējiem). 4. Nodrošināt iepirkumu komisijas locekļu rotāciju un komisijas sastāvā iekļauto amatpersonu pietiekamu kompetenci gan iepirkuma procedūrās, gan iepirkuma priekšmeta izvēlē. 5. Nodrošināt apmācības iespējas atbildīgajām amatpersonām publisko iepirkumu jomā.
2.	Korupcijas risku identificēšana iepirkumu procesā (organizēšanā), ārpus iepirkumu procedūras	<p>Prettiesiska rīcība iepirkumu procesā ar mērķi gūt labumu sev vai citai personai un ļaunprātīga dienesta stāvokļa izmantošana. Valsts amatpersona veic darbības, kas vērstas uz dāvanu pieņemšanu, citu labumu gūšanu, kā arī dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu savtīgo nolūkos, lai no institūcijas resursiem gūtu neatļautu, ekskluzīvu personisku labumu sev vai nodrošinātu to citām personām.</p> <p>Nodarbinātajam noteikto pienākumu apzināta neveikšana vai nolaidīga veikšana savās vai citas personas interesēs. Tirdzniecības izpēti nepilnīga (formāla) sagatavošana ar iespējamo mērķi – izvēlēties konkrētu uzņēmumu un noslēgt līgumu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ārpus iepirkumu procedūras veikto iepirkumu uzraudzība. 2. Nodrošināt personu, kas veic tirdzniecības izpēti rotāciju un pietiekamu kompetenci gan iepirkuma procedūrās, gan iepirkuma priekšmeta izvēlē.

3.	Budžeta līdzekļu racionāla plānošana, izmantošana un izlietoto līdzekļu uzskaitē	Neatļauta rīcība ar institūcijas vai tai lietošanā, glabāšanā nodotu mantu vai finanšu līdzekļiem. Iespējama līdzekļu izšķērdēšana, nelietderīga, neefektīva un neracionāla izlietošana, budžeta līdzekļu piesavināšanās risks. Budžeta līdzekļu lietošana personiskajiem mērķiem.	1. Nodrošināt piešķirto budžeta līdzekļu izmantošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un attiecīgajam plānam.
4.	Lēmumu pieņemšana un izpilde:	Augstāka līmeņa amatpersonu ietekme uz zemāka līmeņa amatpersonām par sev vēlamu rezultātu (lēmumu) pieņemšanu.	1. Nodrošināt iespēju NBS personālam sniegt informāciju RSV un ZS vadībai (arī NBS vadībai) par iespējamo koruptīva rakstura pārkāpumu vai interešu konfliktu, <u>nodrošinot šādas informācijas anonimitāti.</u> 2. Nodrošināt informācijas, par to, kurš darbinieks informējis par interešu konfliktiem, koruptīviem darījumiem vai koruptīviem nodarījumiem, <u>neizpaušanu un bez objektīva iemesla neradīt šādai personai tiesas vai netiesas nelabvēlīgas sekas.</u>
		Nodarbinātā ietekmēšana nolūkā panākt personai labvēlīga lēmuma pieņemšanu. Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, nevienlīdzīga attieksme lēmumu pieņemšanā (interesu konflikta situācija, iesakot padotos apbalvojuma piešķiršanai, lēmumu pieņemšanā par apbalvojumu vai disciplinārsodu, pieļaujot nepamatotu bardzību) attiecībā uz padotajiem.	1. Nodrošināt vienotu pieeju un vienlīdzīgu attieksmi lēmumu pieņemšanā.
5.	Personāla atlase, cilvēkresursu vadības nodrošināšana, personāla vadības procesu attīstības veicināšana un valsts amatpersonu apzināšana saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem	Nevienlīdzīga attieksme lēmumu pieņemšanā attiecībā uz pretendentiem uz amata vietu NBS. Iespēja pieņemt subjektīvus lēmumus par NBS personālsastāva pieņemšanu, atbrīvošanu un paaugstināšanu amatā. Nevienlīdzīgas iespējas darbinieku apmācībai.	1. Nodrošināt kārtības, kādā nodibina, groza un izbeidz darba tiesiskās attiecības NBS izpildi un kontroli. Dabūot darba tiesiskās attiecības vai amatpersonai stājoties amatā, <u>informēt personas par interešu konflikta, amatu savienošanas ierobežojumiem.</u> 2. Amatu aprakstu aktualizēšana, pienākumu precizēšana atbilstoši personāla noslogojumam, pienākumiem, pilnvaru robežām, atbildībai, normatīvo aktu izmaiņām kā arī atbilstoši attiecīgās institūcijas funkcijām un uzdevumiem.
6.	Pretkorupcijas pasākumu aktualizācija un izpildes kontrole:	Valsts amatpersonu funkciju izpilde interešu konflikta situācijā. Amatu savienošanas ierobežojumu neievērošanas risks, kuru dēļ valsts amatpersona var nonākt interešu konflikta situācijā.	1. Nodrošināt attiecīgā komandiera atļaujas saņemšanu amata savienošanai ar citu amatu, ievērojot likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonas darbībā" un iekšējos normatīvajos aktos un rīkojuma dokumentos noteikto. 2. Izvērtēt, vai nav mainījušies tiesiskie un faktiskie apstākļi, kuri pastāvēja amata apvienošanas atļaujas izsniegšanas brīdī, un vai valsts amatpersonas konkrētā amatu savienošana joprojām nerada interešu konfliktu, nav pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitē valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

			<ol style="list-style-type: none"> 3. Organizēt pakļautībā esošā personāla informēšanu par pienākumu nekavējoties ziņot atbilstoši iekšējiem normatīvajiem aktiem un rīkojuma dokumentiem par faktisko un tiesisko apstākļu, kuri pastāvēja amata apvienošanas atļaujas izsniegšanas brīdī, maiņu.
		<p>Nepietiekams iekšējās kontroles mehānisms, lai kontrolētu pretkorupcijas pasākumu izpildi. Nepilnīgi novērtēti NBS personālsastāva amati, kas var ietekmēt kopējo NBS korupcijas risku un radīt korupcijas riska situācijas, kur ir nepietiekama kontrole lēmumu pieņemšanā.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iesniegt VID NBS strādājošo valsts amatpersonu sarakstu vai tā grozījumus. 2. Izvērtēt pakļautībā esošo karavīru, civilo darbinieku un militāro darbinieku (t.sk. starptautiskajās operācijās esošo) amatu korupcijas iespējamības riskus atbilstoši iekšējiem rīkojuma dokumentiem un KNAB vadlīnijām. 3. Iesniegt NBS vadībai apkopotu korupcijas riskam pakļautu NBS amatu izvērtējumu, norādot korupcijas riskam visvairāk pakļautos amatus, amatu funkcijas un pasākumus, kas mazinās korupcijas risku amatu pienākumu izpildē. 4. Regulāri informēt NBS amatpersonas par ierobežojumiem, ko uzliek likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”. Nodrošināt, ka NBS personāls iepazīstas ar elektroniskā vidē pieejamo Pretkorupcijas un interešu konflikta novēršanas apmācību, kā arī izpilda zināšanu pārbaudes testu.
		<p>Nepietiekams iekšējās kontroles mehānisms, lai kontrolētu pretkorupcijas pasākumu izpildi. Nesavlaicīga korupcijas un interešu konflikta riska identificēšana, novērtēšana un attiecīgo pasākumu riska mazināšanai vai novēršanai veikšana.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualizēt NBS pretkorupcijas pasākumu plānu, pārskatot funkcijas/darbības jomas, vai procesus, kas ir pakļauti korupcijas riskam.
		<p>Nepietiekams iekšējās kontroles mehānisms, lai kontrolētu pretkorupcijas pasākumu izpildi. Personālsastāva nepietiekamās zināšanas pretkorupcijas risku un interešu konflikta situāciju identificēšanā un novēršanā.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ievērojot MK 17.10.2017. noteikumus Nr.630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā”, izveidot apmācību un izglītēt korupcijas un interešu konflikta jautājumos NBS personālu. 2. Īstenot kontroli par apmācību programmas korupcijas un interešu konflikta jautājumos NBS izpildi. Reizi gadā ziņot par izpildi NBS AŠ. 3. Informēt NBS personālsastāvu par: <ol style="list-style-type: none"> a. interešu konflikta un korupcijas risku būtību, amatu savienošanas ierobežojumiem, dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem, valsts amatpersonu deklarācijas iesniegšanas kārtību;

			<p>b. NBS ētikas principiem, darbinieku tiesībām, pienākumiem, atbildību un ētiskas uzvedības standartiem;</p> <p>c. ziņošanu par pārkāpumiem un trauksmes celšanu (Trauksmes celšanas likuma izpratnē), to starpību, ziņotāja anonimitāti un aizsardzību, vienoto trauksmes celšanas sistēma aizsardzības resorā.</p> <p>4. Nodrošināt konsultācijas par ētiskas rīcības jautājumiem un iestādes darbībā sastopamajām ētiskajām problēmām.</p>
		<p>Nepietiekams iekšējās kontroles mehānisms, lai kontrolētu pretkorupcijas pasākumu izpildi. Novēlota ziņošana attiecīgajām valsts amatpersonām un valsts kompetentajām iestādēm par identificētiem pārkāpumiem interešu konflikta un pretkorupcijas jomā.</p>	<p>1. Informēt NBS komandieri par visiem personālsastāva darbībā atklātajiem likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” pārkāpumiem.</p>
7.	<p>Valsts amatpersonas, veicot savus pienākumus saskaras ar sabiedrības priekšstatu jeb stereotipu, ka visām valsts amatpersonām ir nepieciešams pasniegt dāvanas</p>	<p>Neatļauta dāvanu pieņemšana. Pildot dienesta (darba) pienākumus, valsts amatpersona pieņem vai pieprasa dāvanu, kuru saskaņā ar iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem vai rīkojuma dokumentiem nav atļauts pieņemt, vai arī ir atļauts pieņemt, bet valsts amatpersona nav to attiecīgi reģistrējusi, ar mērķi pieņemt lēmumu, kas veicinātu gūt labumu sev vai citai personai. Pildot dienesta (darba) pienākumus, valsts amatpersonai piedāvā dāvanu (kukuli), ar mērķi, lai valsts amatpersona pieņemtu lēmumu par labu citai personai.</p>	<p>1. Nodrošināt personāla informētību par amatpersonas rīcību gadījumos, kad tai piedāvā dāvanu (kukuli), t.sk. par pienākumu ziņot augstākai amatpersonai par jebkura labuma piedāvājumu un saņemšanas gadījumu.</p> <p>2. Nodrošināt ziedojumu un dāvinājumu pieņemšanas kārtības ievērošanu</p>
8.	<p>Informācijas (t.sk.ierobežotas pieejamības informācijas) izmantošana ar mērķi gūt personīgo labumu</p>	<p>Informācijas izmantošana personīgam labumam vai neatļauta informācijas izpaušana.</p>	<p>1. Sagatavot un aktualizēt ierobežotas pieejamības informācijas un informācijas dienesta vajadzībām sarakstus.</p> <p>2. Izglītēt personālu informācijas drošības jautājumos atbilstoši viņu pienākumiem.</p>
9.	<p>Dienesta autotransporta izmantošanas kontrole</p>	<p>Neatļauta rīcība ar institūcijas vai tai lietošanā, glabāšanā nodotu mantu vai finanšu līdzekļiem. Dienesta autotransporta izmantošana privātām vajadzībām, pārkāpjot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma normas.</p>	<p>1. Nodrošināt un stiprināt iekšējās kontroles pasākumus autotransporta izmantošanas noteikumu ievērošanas uzraudzībai.</p> <p>2. Izvērtēt iekšējās kontroles pasākumu pietiekamību un veikto kontroles pasākumu rezultātus.</p>